

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA

2024

MĚSÍČNÍ BULLETIN

Energetika > EU 04

Z obsahu:

- Revize trhu s elektřinou a plynový balíček v EP
- Elektrifikace
- Schválení Směrnice Due Diligence

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

poslanci Evropského parlamentu měli v dubnu velice napilno. Volby se uskuteční již začátkem června, zákonodárci proto tento měsíc finišovali s dokončením mnoha legislativních aktů. V dubnu tak došlo k definitivnímu schválení plynového balíčku, nařízení o snižování emisí metanu z energetického odvětví či úpravy pravidel trhu s elektřinou. Z velké části tak byla naplněna očekávání Evropské komise, když došlo ke schválení upravených pravidel trhu s elektřinou v rekordně krátkém čase. Další směrnici, která byla schválena po několikaměsíčním jednání, byla Směrnice Due diligence. Na základě této směrnice budou vybrané společnosti povinny věnovat dostatečnou pozornost vlivu možných nepříznivých dopadů na lidská práva a životní prostředí u sebe či svých dodavatelů a budou proto muset zařadit náležitou péči do svých politik a systému řízení rizik. Tento měsíc vydal Evropský soud pro lidská práva poměrně přelomový rozsudek. Skupina švýcarských seniorek se totiž rozhodla zažalovat švýcarskou vládu za to, že dostatečně nebojuje s klimatickými změnami. Seniorky předložily řadu důkazů o tom, jak vlna veder, která Evropu v posledních několika letech spaluje, negativně ovlivňuje kvalitu jejich života a poukázaly také na to, že právě starší lidé jsou tou nejohroženější skupinou. Soud jim dal v této otázce za pravdu a zmiňuje proto povinnost národních vlád přijímat takové právní předpisy, které budou směřovat ke zmírnění dopadů změny klimatu. Dalšímu tématu, kterému se poslanci Evropského parlamentu tento měsíc věnovali byl odchod EU od Smlouvy o energetické chartě, která je v platnosti již od roku 1998. V poslední době je tato mezinárodní smlouva ale kritizovaná za to, že díky ní mohou nadnárodní společnosti snadněji uplatňovat své nároky z titulu ochrany investic u jednotlivých vlád. Přestože o odstoupení od této mezinárodní smlouvy musí rozhodnout Rada EU, v dubnu jednal Parlament o doporučení, ve kterém navrhl koordinovaný přístup členských států ve věci odstoupení Smlouvy o energetické chartě. K samotnému hlasování ve výborech INTA a ITRE o doporučení došlo 9. dubna, kdy byl další postup EU při odstoupení od mezinárodní smlouvy velkou většinou hlasů potvrzen. Jednání na plenárním zasedání Parlamentu se neslo v podobném duchu. Komisařka pro energetiku Kadri Simson o Energetické chartě prohlásila, že se absolutně neslučuje se stávající klimatickou agendou. Návrh byl schválen naprostou většinou europoslanců.

Příjemné čtení přeje

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53
publicaffairs@cez.czZuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Lucie Horová | Michal Jedlička |
Daniel Měsíc | Tomáš Pírk | Karolína Ryšavá |
David Števík |Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a
bezplatně.Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou
považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ
a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a
textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich
zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných
v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí
za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité
v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny
Evropské komise, Evropské rady, Evropského
parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com,
Freeimages.com, či vytvořeny za pomoci umělé
inteligence BING AI.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

REVIZE TRHU
S ELEKTŘINOU
A PLYNOVÝ BALÍČEK
V EP

REVIZE TRHU S ELEKTŘINOU A PLYNOVÝ BALÍČEK V EP

Na plenárním jednání Evropského parlamentu, které se konalo 11. dubna, došlo k finálnímu schválení meziinstitucionální dohody ke třem legislativním aktům, které patřily mezi klíčová témata nejen uplynulých měsíců, ale i minulého roku, na jehož konci byla mezi Radou a Parlamentem dosažena dohoda o konečné podobě všech tří aktů. Zatímco v případě tzv. plynového balíčku, jehož součástí bylo i nařízení k omezení emisí metanu, trval legislativní proces přes dva roky (návrhy legislativních aktů byly představeny v prosinci 2021), projednávání upravených pravidel trhu s elektřinou (představeny v březnu 2023) naopak patřilo mezi nejrychleji projednanou legislativu, kterou se instituce EU v posledních letech zabývaly.

V případě úpravy pravidel trhu s elektřinou, o které jsme naposledy informovali v našem

prosincovém vydání, došlo z velké míry k naplnění původních očekávání Komise, když hlavním cílem bylo zajistit podporu dlouhodobých investic prostřednictvím nových obnovitelných a nízkoemisních zdrojů a ochránit spotřebitele před cenovými výkyvy na trhu s elektřinou. Z pohledu účastníků trhu s elektřinou však bude zajímavější sledovat, jak dlouho nová úprava klíčových parametrů fungování trhu zůstane beze změny. Finální podoba nařízení i směrnice totiž obsahuje ustanovení, podle kterého může Komise při přípravě zprávy o fungování trhu s elektřinou navrhnout legislativní změny těchto pravidel.

Plynový balíček si klade za cíl dekarbonizaci dodávek plynu a snížení závislosti Evropy na fosilních palivech, primárně z rizikových zemí jako je Rusko. Balíček se zaměřuje na integraci obnovitelných zdrojů energie a nízkoemisních plynů, jako je vodík a snaží se nejrychlejšími zvýhodněními motivovat k investicím do čistších zdrojů energie. Mezi další klíčové cíle patří zajištění energetické bezpečnosti, ochrany a práv spotřebitelů a posílení mechanismů solidarity mezi členskými státy EU.

Velmi skloňovaným tématem se v této souvislosti nyní stává připravovaný delegovaný akt k definici nízkoemisního vodíku, který vychází z obecné definice ve směrnici plynového balíčku, jež zároveň stanovuje, že do dvanácti měsíců od vstupu této směrnice

v platnost budou vydány delegované akty, které stanoví metodiku jejich přesného výpočtu. Definice takto klíčového parametru, stanovená prostřednictvím delegovaného aktu, zásadně omezuje prostor pro případné připomínky v rámci schvalovacího procesu, což způsobuje značnou nejistotu mezi stakeholdery, jak k této definici Evropská komise přistoupí. Proto se již nyní řada zastřešujících asociací a dalších aktérů trhu snaží definovat principy, které by tento delegovaný akt měl obsahovat a dostat je co nejdříve do zorného pole EK.

Nové nařízení o snižování emisí metanu z energetického odvětví je prvním právním předpisem EU zaměřeným na snižování emisí metanu a vztahuje se na přímé emise metanu z odvětví ropy, fosilního plynu a uhlí, ale i na biometan po jeho vtláčení do plynárenské sítě.

Po schválení těchto tří legislativních aktů ze strany Parlamentu musí ještě dojít k formálnímu projednání ze strany energetických ministrů, které proběhne nejdříve do 30. května.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ODSTOUPENÍ OD
ENERGETICKÉ CHARTY

ODSTOUPENÍ OD ENERGETICKÉ CHARTY

V dubnu schválili poslanci Evropského parlamentu možnost ke koordinovanému odchodu od Smlouvy o energetické chartě. Energetická charta je v platnosti již od roku 1998, hlavním důvodem jejího vzniku byla v té době především ochrana energetických investic v postsovětských státech. Dnes je ale stále častěji terčem kritiky klimatických aktivistů. Již delší dobu se proto v kuloárech diskutovalo, kdy a v jaké podobě EU od energetické charty odstoupí.

Mnoho zpravodajů tak hlasování okomentovalo slovy, že se jedná o historické hlasování. Řada poslanců také přirovnala tuto smlouvu ke klimatickému zabijákovi, neboť tato smlouva je neustále zneužívána společnostmi využívajícími pro výrobu energie fosilní paliva k uplatnění nároků vůči jednotlivým vládám z titulu ochrany investic. Například v roce 2022 musela Itálie zaplatit 250 milionů eur britské ropné společnosti Rockhopper jako kompenzaci za zákaz těžby na moři nebo v roce 2020 pak

německé firmy RWE a Uniper požadovaly od nizozemské vlády 2,4 mld eur jako náhradu za uzavření svých uhelných elektráren na území Nizozemí. Z těchto případů je očividné, že smlouva obsahovala takový mechanismus, který mohou nadnárodní společnosti využívat k žalobám na vlády, které zavedly politiku zaměřenou na postupný odklon od fosilních paliv v jejich energetickém mixu.

Odstoupení od smlouvy původně iniciovalo 11 členských států, v čele s Německem, Francií, Itálií a Španělskem. Předcházely mu několikaměsíční rozhovory o přesné podobě odstoupení EU od této mezinárodní smlouvy. V současné době stále ještě pokračují jednání o tom, zda bude možné, aby některé státy EU zůstaly součástí modernizované verze této smlouvy. Na začátku minulého měsíce pak

Evropská komise navrhla, aby členské státy schválily dohodu o modernizaci ještě předtím, než od ní EU zcela odstoupí. Současný návrh smlouvy navrhuje, aby všechny členské státy, které si budou přát i nadále zůstat smluvními stranami, tak mohly učinit pouze se souhlasem ze strany EU.

Zpravodajové proto vyzývají Evropskou Komisi, aby se urychleně dohodla se všemi členskými státy na přesném výkladu Smlouvy o energetické chartě, podle které se smlouva nemá vztahovat na spory mezi členským státem a investorem z jiného členského státu. Dále pak poukazují na to, že již v roce 2018 byl zahájen proces modernizace smlouvy s cílem uvést ji do souladu se zásadami Pařížské dohody o změně klimatu.

K samotnému hlasování ve výborech INTA a ITRE došlo 9. dubna, 58 hlasů bylo pro, 8 proti a 2 hlasy se zdržely hlasování. Toto téma bylo také na programu jednání během plenárního zasedání Parlamentu ve Štrasburku na konci dubna a výsledek hlasování nebyl překvapivý. Komisařka pro energetiku Kadri Simson o smlouvě prohlásila, že se absolutně neslučuje se stávající klimatickou agendou Evropské unie. Poslanci proto odhlasovali možnost koordinovaného odchodu od smlouvy v poměru 560:43, 27 poslanců se pak zdrželo hlasování. O definitivním odchodu rozhodne kvalifikovanou většinou Rada EU.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ELEKTRIFIKACE

ELEKTRIFIKACE

Sdružení eurelectric koncem března zveřejnilo Akční plán elektrifikace. Zástupci evropského energetického průmyslu v dokumentu vyzývají příští Evropskou komisi, aby během prvních 100 dní nadcházejícího mandátu zveřejnila akční plán EU pro elektrifikaci. V dokumentu předkládají analýzu překážek, které brání elektrifikaci v jednotlivých odvětvích. Zároveň uvádí konkrétní politická doporučení, která by měla přispět k navýšení podílu elektřiny na konečné spotřebě energie.

Sdružení eurelectric v této souvislosti požaduje stanovení jasných cílů, a také měření dosaženého pokroku v procesu elektrifikace. Konkrétně navrhuje stanovit indikativní 35% cíl elektrifikace pro celkovou spotřebu energie v EU do roku 2030. Spolu s tím by měl být zaveden do národních plánů v oblasti energetiky a klimatu (NIKEP) ukazatel elektrifikace, který by umožnil její postup sledovat. Záměrem navrhovaných opatření je usnadnit investiční rozhodnutí a zajistit tak

finanční prostředky pro elektrické sítě.

Zároveň dokument eurelectricu vyzývá k osvobození účtů za elektřinu od daní a odvodů, které přímo nesouvisí s její výrobou a dodávkou. To by mělo zajistit transparentnost při porovnávání nákladů a vytvořit příznivé podmínky pro spotřebitele. Mezi další doporučení patří zajištění modernizace distribuční soustavy, včasná implementace evropské legislativy do vnitrostátního práva či zvyšování povědomí o potenciálu úspor při

přechodu z fosilních paliv na čistou elektřinu.

Klíčovou roli elektrifikace v procesu dekarbonizace zdůraznila Evropská komise ve **sdělení** ohledně klimatického cíle do roku 2040, které předložila v únoru. Předpokládá, že podíl elektřiny na konečné spotřebě energie se do té doby zdvojnásobí ze současných 25 % na přibližně 50 %, přičemž většina elektřiny bude vyrobená z obnovitelných zdrojů energie s doplněním jádra.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ODPOVĚDNOST ZA
OPATŘENÍ V OBLASTI
KLIMATU

ODPOVĚDNOST ZA OPATŘENÍ V OBLASTI KLIMATU

Evropský soud pro lidská práva rozhodl o odpovědnosti státu za opatření v oblasti klimatu. V rozsudku ze dne 9. dubna uvádí, že švýcarské úřady nejednaly včas a vhodným způsobem s ohledem na zavádění opatření ke zmírnění nepříznivých dopadů změny klimatu.

Soud pro lidská práva většinou hlasů rozhodl, že tím došlo k porušení práva na respektování soukromého a rodinného života. Švýcarské úřady nesplnily svoji povinnost zavést dostatečná opatření v souvislosti s bojem proti klimatické změně. Porušily tak článek 8 [Evropské úmluvy o ochraně lidských práv](#), který podle rozhodnutí soudu zahrnuje právo na účinnou ochranu státními orgány před závažnými nepříznivými dopady změny klimatu na životy, zdraví, pohodu a kvalitu života.

Švýcarsko nezavedlo včas příslušné právní předpisy a opatření. Soud zjistil nedostatky v procesu zavádění regulačního rámce, včetně uhlíkového rozpočtu nebo národních omezení emisí skleníkových plynů.

Žalobu podalo švýcarské sdružení [KlimaSeniorinnen](#), které aktuálně zastupuje více než 2500 žen seniorek, a také čtyři ženy (žadatelky) ve věku 78 až 89 let. Seniorky předložily důkazy, že kvalita života starších lidí je přímo ovlivněna vlnami veder vyvolanými změnou klimatu, a to v důsledku selhání švýcarských úřadů při snižování emisí skleníkových plynů. Starší lidé trpí v extrémních vedrech víc a riziko úmrtí je u nich větší než u běžné populace. Sdružení seniorek se na Evropský soud pro lidská práva obrátilo poté, co vyčerpalo vnitrostátní opravné prostředky.

Rozhodnutí zmiňuje povinnost státu přijmout a uplatňovat v praxi předpisy a opatření schopná zmírnit stávající i budoucí změny klimatu. Zdůrazňuje také klíčovou roli vnitrostátních soudů ve sporech týkajících se změny klimatu a v zajištění spravedlnosti v této oblasti. Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva tak může zafungovat jako precedens a ovlivnit rozhodování evropských vnitrostátních soudů, případně motivovat k dalším klimatickým žalobám.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU**O ČEM SE MLUVÍ**

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

SCHVÁLENÍ SMĚRNICE
DUE DILIGENCE

SCHVÁLENÍ SMĚRNICE DUE DILIGENCE

Po dlouhých měsících složitého vyjednávání a změnách na poslední chvíli schválili zástupci členských států v půlce března finální znění Směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti (tzv. Směrnice Due diligence). Toto znění **potvrdilo** dne 24. dubna i plénium Evropského parlamentu poměrem hlasů 374 pro, 235 proti a 19 se zdrželo. Legislativní cesta této směrnice je tak téměř u konce a jakmile formálně posvěti směrnicí i Rada EU, nebude už nic bránit jejímu zveřejnění v Úředním věstníku a nabytí její platnosti.

Konečné znění směrnice stanovuje povinnosti společností týkající se nejen skutečných ale i potenciálních nepříznivých dopadů na lidská práva a životní prostředí či přípravu a realizaci klimatických plánů. Směrnice se vztahuje na společnosti založené v EU či mimo EU (tam bez kritéria zaměstnanců) s více než 1000 zaměstnanci a čistým celosvětovým obrátem vyšším než 450 milionů eur a týká se nejenom

vlastních aktivit společnosti a všech jejích dceřiných firem, ale i činností obchodních partnerů v řetězci aktivit.

Společnosti budou muset začlenit náležitou péči do svých politik a systému řízení rizik, včetně etického kodexu popisujícího pravidla a zásady, kterými se mají řídit jak zaměstnanci společnosti a dceřiných společností, tak i přímí a nepřímí obchodní partneři. Součástí bude i zmapování všech operací v řetězci činností, aby bylo možné identifikovat a zhodnotit, kde se nepříznivé dopady nejpravděpodobněji vyskytnou a budou nejzávažnější. Dále budou mít povinnost nepříznivým dopadům předcházet, ukončit je, či alespoň zmírňovat.

V krajním případě, kde nepůjde zásadním negativním dopadům předcházet nebo je zmírnit, bude společnost povinna zdržet se navazování nových nebo rozšiřování stávajících vztahů s daným obchodním partnerem a případně tento obchodní vztah zcela ukončit. Platí ale, že takové ukončení nesmí mít větší negativní dopad než původní újma.

Společnosti zavedou na základě směrnice spravedlivý, veřejně dostupný, přístupný, předvídatelný a transparentní postup pro vyřizování stížností. Tyto stížnosti budou moci podávat fyzické nebo právnické osoby, které jsou dotčeny nebo se důvodně domnívají, že by mohly být dotčeny nepříznivým dopadem, organizace občanské společnosti a obránci

lidských práv, odbory či organizace občanské společnosti, které jsou aktivní a mají zkušenosti v oblastech souvisejících s nepříznivým dopadem na životní prostředí.

Důležitou součástí směrnice je i boj proti změnám klimatu, kdy společnosti musí přijmout a skrze maximální úsilí provádět klimatický plán slučitelný s přechodem k udržitelné ekonomice a s omezením globálního oteplování na úrovni 1,5 °C v souladu s Pařížskou dohodou.

Firmám hrozí za nedodržování i nemalé finanční sankce, které stanoví členský stát, a kde maximální hranice peněžitých sankcí nesmí být nižší než 5 % čistého celosvětového obrátu společnosti za účetní období předcházející rozhodnutí o uložení pokuty. Při náhradě škody pak odpovídá společnost pouze za škodu způsobenou úmyslně či z nedbalosti.

Na transpozici budou mít členské státy 2 roky, přičemž účinnost pro obchodní společnosti je odstupňovaná následovně: za 3 roky pro společnosti s 5000 zaměstnanci a obrátem 1500 mil eur; za 4 roky pro společnosti se 3000 zaměstnanci a obrátem 900 mil eur; za 3 roky pro společnosti ze třetích zemí s obrátem 1500 mil. eur; za 4 roky pro společnosti ze třetích zemí s obrátem 900 mil. eur a za 5 let pro všechny ostatní.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

BRUSELSKÁ
KONFERENCE
K PODPOŘE JÁDRA

BRUSELSKÁ KONFERENCE K PODPOŘE JÁDRA

Dne 11. dubna uspořádaly společnosti EDF, Fortum a Vattenfall konferenci "Powering Tomorrow, Inspiring Today: 2.0". Konference se konala v zaplněném sále a s pestrou škálou hostů, kteří se věnovali kritickým diskusím o úloze jaderné energie při utváření budoucnosti evropského energetického sektoru.

Výkonný místopředseda Evropské komise Maroš Šefčovič na úvod konference upozornil na měnící se vnímání jaderné energie. Zdůraznil její nezastupitelnou úlohu při dekarbonizaci, udržení konkurenceschopnosti a zajištění energetické bezpečnosti. Šefčovič se rovněž zasazoval o malé modulární reaktory (SMR) a o význam vytvoření dodavatelského řetězce v celé EU a výchovy kvalifikované pracovní síly pro podporu růstu jaderné energetiky.

Účastníci prvního panelu zdůraznili potřebu uznat potenciál jaderné energie v evropském energetickém prostředí. Vyjádřili politování nad minulými politickými rozhodnutími, která odsunula jadernou energii na vedlejší kolej, a obhajovali pragmatičtější přístup, přičemž

zdůraznili význam energetických politik založených na datech. V diskusi byla zdůrazněna nutnost zefektivnění regulace, technologických inovací a finanční podpory pro plné využití potenciálu jaderné energie.

Druhý panel se zaměřil na výchovu kvalifikované pracovní síly, která by byla schopna pohánět technologický pokrok v jaderné energetice. Účastníci panelu se jednomyslně shodli na tom, že je důležité investovat do vzdělávacích a školicích programů, aby se vychovala technicky zdatná pracovní síla, která bude schopna řešit výzvy zítřka.

Konference potvrdila rostoucí shodu mezi vedoucími představiteli průmyslu a tvůrci politik ohledně zásadní úlohy jaderné energie při dosahování cílů dekarbonizace. Zefektivnění regulačních procesů bude ústředním bodem pro urychlení vývoje a zavádění jaderných technologií. Kromě toho se účastníci diskuse jednomyslně shodli na důležitosti investic do programů vzdělávání a odborné přípravy, aby se vychovala kvalifikovaná pracovní síla schopná podporovat inovace v odvětví jaderné energetiky.

Panovala dále shoda, že financování a legislativní podpora jsou nezbytně nutné pro urychlení růstu jaderné energetiky a zajištění její konkurenceschopnosti na světové scéně. V době, kdy se svět potýká s výzvami v oblasti změny klimatu a energetické bezpečnosti, se

potvrzuje, že jaderná energie je klíčovou součástí přechodu na čistou energii.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

[FAQ](#)DOPORUČENÍ ACER
A CEER OHLEDNĚ
PŘEDBĚŽNÝCH
INVESTIC

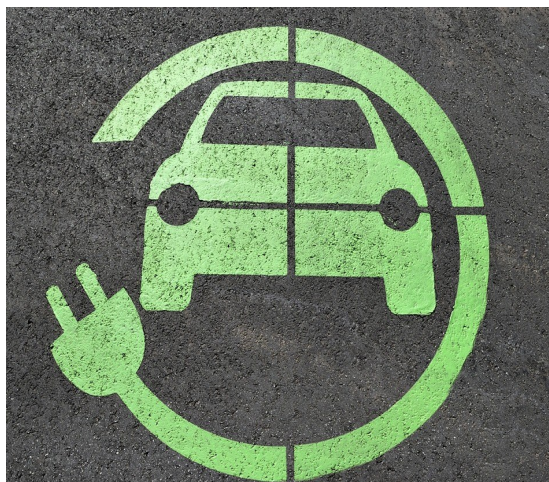
DOPORUČENÍ ACER A CEER OHLEDNĚ PŘEDBĚŽNÝCH INVESTIC

Agentura pro spolupráci energetických regulačních úřadů (ACER) a Rada evropských energetických regulátorů (CEER) na konci letošního března společně představily doporučení, jak nejlépe nakládat s předběžnými investicemi, určenými na urychlení rozvoje elektrické infrastruktury s cílem podpořit tzv. energetickou tranzici tj. přechod k bezpečné, uhlíkově neutrální energetice. Dokument, který byl zveřejněn dne 25. března, si vyžádala Evropská komise v návaznosti na 9. fórum o energetické infrastruktuře, jež se uskutečnilo v červnu roku 2023.

Co se míní předběžnými investicemi ?

Tzv. předběžné investice slouží k posílení energetických sítí na základě předpokládaných potenciálních budoucích potřeb, jdoucích nad rámec již potvrzených potřeb na straně výroby

a poptávky. Takové investice pomohou na jedné straně zajistit vhodnost těchto sítí pro rychlý odběr energie z obnovitelných zdrojů (OZE) a tím zabránit zpoždění připojení těchto zdrojů, které by bylo způsobeno pomalejším rozšiřováním kapacity sítí. Na druhou stranu s sebou tyto investice přináší riziko toho, že nedojde k jejich dostatečnému využívání minimálně do doby, než se adekvátně zvýší výkon výroby. ACER a CEER tedy důkladně analyzovaly hlavní překážky těchto investic a vytvořily soubor doporučení na podporu vnitrostátních pobídkových schémat k jejich případnému překonání. Za pozornost přitom stojí i zjištění, že definice „předběžných investic“ se nepoužívají v žádném z 22 zkoumaných vnitrostátních regulačních rámců.

Jaká jsou hlavní zjištění ACER a CEER ?

Po posouzení aktuálních právních rámců jednotlivých regulačních orgánů členských států týkajících se energetické infrastruktury, dospěly ACER a CEER k několika hlavním závěrům. Prvním z nich je potřeba klást důraz na implementaci už existujících opatření. Řada národních orgánů totiž uvedla, že není v zásadě zapotřebí vytvářet další nová opatření, ale především začít řádně provádět ta, která již byla vytvořena. Oba orgány dále konstatovaly, že provozovatelé soustav často při plánování a předvídání budoucí výroby a poptávky po energii již nyní projevují prozíravý přístup. Do svých plánů zahrnují i požadavky na připojení obnovitelných zdrojů energie do sítě, výstavbu nabíjecí infrastruktury pro další rozvoj elektromobility a rozvoj dalších hnacích sil rozšiřování sítě. Posledním ze tří hlavních závěrů je fakt, že se na předběžné investice vztahuje stejný způsob regulace jako na ostatní způsoby investic. Všechny podléhají stejným regulačním pobídkám a sankcím i totožnému procesu účtování nákladů.

Jaká doporučení ACER a CEER představily ?

Posuzovatelé doporučují řadu kroků, které mohou situaci dále zlepšit. Domnívají se například, že je zapotřebí dále posílit roli

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

DOPORUČENÍ ACER
A CEER OHLEDNĚ
PŘEDBĚŽNÝCH
INVESTIC

energetických regulátorů a nástrojů, které mají k dispozici při posuzování potřeb energetické infrastruktury a projektů, které se k ní vztahují. Dále je důležité usnadnit rozhodovací a povolovací procesy vnitrostátních orgánů a tím snížit nejistoty ohledně rozvoje nových způsobů využití sítě. Měli by být rovněž povzbuzeni uživatelé elektrických sítí, aby co nejdříve představili svoje potenciální požadavky pro připojení k síti, zlepšena koordinace a výměna informací budoucích uživatelů sítí, jejich provozovatelů a regulačních orgánů. Nezbytné bude například lépe konzultovat scénáře plánování sítí a priority při řešení jejich posilování. Operátoři elektrických přenosových soustav by měli dále pracovat na zlepšení způsobu identifikace potřeb přenosu elektřiny pomocí podrobných a transparentních analýz.

